

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bądkowo na lata 2026-2031

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszącą się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Bądkowo zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bądkowo jest uchwała budżetowa na 2026 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2025 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Bądkowo za lata 2024 i 2023 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 21 lipca 2025 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2025 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Bądkowo na dzień przyjęcia uchwały, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2025 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. 2025 r. poz. 1483) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2031. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Bądkowo została przygotowana na lata 2026-2031.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Bądkowo wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Bądkowo, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 21 lipca 2025 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2027	3,00%	2,60%	6,20%
2028	2,90%	2,50%	6,20%
2029	2,80%	2,40%	6,00%
2030	2,70%	2,50%	3,40%
2031	2,50%	2,50%	3,30%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 21 lipca 2025 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2025.

Prognozę oparto o następujące założenia:

1. dla roku 2026 przyjęto wartości wynikające z uchwały budżetowej;
2. dla lat 2027-2031 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Bądkowo.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2026 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w uchwale budżetowej na 2026 rok. Od 2027 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Bądkowo dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Bądkowo oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik, za pomocą następujących wag:

Wagi dla danych makroekonomicznych przyjęte do wyliczeń prognozy dochodów bieżących

Wyszczególnienie	Lata	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)
dochody z udziału w PIT	2027-2031	100,00%	—
dochody z udziału w CIT	2027-2031	100,00%	—
subwencja ogólna	2027-2031	100,00%	—
dotacje bieżące	2027-2031	100,00%	—
pozostałe, w tym:	2027-2031	100,00%	—
z podatku od nieruchomości	2027-2031	100,00%	—

Źródło: Opracowanie własne.

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2026 r. stawki podatku od nieruchomości oraz zasób nieruchomości Gminy Bądkowo, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku od nieruchomości na 2026 r. ustalono więc na poziomie 2 444 442,00 zł, co stanowi 99,31% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2025 r.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2026 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W roku budżetowym nie zaplanowano dochodów ze sprzedaży mienia.

W 2026 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 152 193,40 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Dotacje oraz środki na inwestycje zaplanowano również w latach 2027, 2028 w łącznej kwocie 2 300 000,00 zł.

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Bądkowo dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
3. pozostałe wydatki bieżące.

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się wydatków budżetu Gminy Bądkowo oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach wydatków bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik makroekonomiczny.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2026 przyjęto wartości wynikające z uchwały budżetowej. W 2026 r. w budżecie Gminy Bądkowo wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 14 827 913,84 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. o kwotę 976 361,72 zł. W latach 2027-2031 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z aktualną projekcją Narodowego Banku Polskiego, inflacja CPI będzie systematycznie spadać, powracając trwale do przedziału odchyłeń od celu inflacyjnego (1,5%-3,5%) w pierwszym kwartale 2026 roku.

Prognoza na lata po 2026 r. jest oparta na scenariuszu stabilnego rozwoju makroekonomicznego Polski. Jako, że stawka WIBOR jest ściśle skorelowana ze stopami procentowymi NBP oraz ogólną sytuacją na rynku międzybankowym, przyjęto, że od 2027 roku do dalszych lat prognozy, dla celów kalkulacyjnych przyjęto stałą stawkę WIBOR na poziomie 3,5%. Jest to poziom adekwatny do prognozowanego środowiska makroekonomicznego, w którym inflacja jest pod kontrolą, a gospodarka rozwija się w sposób zrównoważony. To założenie pozwala na stabilną i przewidywalną prognozę kosztów obsługi długu w długim terminie.

Dodatkowo, w prognozie WPF uwzględniono również koszty obsługi zobowiązania planowanego do zaciągnięcia.

Pozostałe wydatki bieżące

W prognozie WPF pozostałe wydatki bieżące zostały skalkulowane w oparciu o indeksację o wskaźnik inflacji, zgodnie z założeniami przedstawionymi w tabeli powyżej.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bądkowo na lata 2026-2031.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2026 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -3 323 220,00 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. kredytów, pożyczek lub papierów wartościowych – 2 465 644,00 zł;
2. wolnych środków – 800 000,00 zł;
3. spłaty udzielonych pożyczek – 57 576,00 zł;

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Wynik budżetu Gminy Bądkowo

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2026	27 468 389,68	30 791 609,68	-3 323 220,00
2027	28 895 075,00	28 547 258,00	347 817,00
2028	30 206 933,00	29 578 933,00	628 000,00
2029	29 613 527,00	29 037 527,00	576 000,00
2030	30 413 091,00	29 633 091,00	780 000,00
2031	31 173 419,00	30 399 592,00	773 827,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 3 483 220,00 zł. Przychody Gminy Bądkowo w 2026 r. obejmują:

1. kredyty, pożyczki lub emisję papierów wartościowych – 2 465 644,00 zł;
2. wolne środki – 960 000,00 zł;
3. spłaty udzielonych pożyczek – 57 576,00 zł;

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Bądkowo obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Bądkowo zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Spłatę zobowiązania planowanego do zaciągnięcia ujęto w latach 2027-2031. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie planowane”.

Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Bądkowo

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2026	160 000,00	0,00	160 000,00
2027	160 000,00	187 817,00	347 817,00
2028	160 000,00	468 000,00	628 000,00
2029	160 000,00	416 000,00	576 000,00

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]	Zobowiązanie planowane [zł]	Zobowiązania razem [zł]
2030	160 000,00	620 000,00	780 000,00
2031	0,00	773 827,00	773 827,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2025 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bądkowo na lata 2026-2031, w kolumnie pomocniczej WPF „2025 przewidywane wykonanie” wynosi 800 000,00 zł. Na koniec 2026 roku kwotę długu planuje się na poziomie 3 105 644,00 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszonych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2026 roku wyniesie 12,79%.

Informacja o wysokości kwoty długu w latach 2026-2029

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja
2026	3 105 644,00	24 284 015,14	12,79%
2027	2 757 827,00	24 862 246,00	11,09%
2028	2 129 827,00	25 583 252,00	8,33%
2029	1 553 827,00	26 299 583,00	5,91%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2026 r. zaplanowano dodatnią różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. W związku z powyższym, Gmina Bądkowo zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Wynik budżetu bieżącego Gminy Bądkowo

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2026	27 316 196,28	26 622 481,28	693 715,00	1 711 291,00
2027	27 995 075,00	26 200 548,00	1 794 527,00	1 794 527,00
2028	28 806 933,00	26 901 548,00	1 905 385,00	1 905 385,00
2029	29 613 527,00	27 592 629,00	2 020 898,00	2 020 898,00
2030	30 413 091,00	28 099 356,00	2 313 735,00	2 313 735,00
2031	31 173 419,00	28 533 767,00	2 639 652,00	2 639 652,00

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w okresie prognozy Gminy Bądkowo przedstawiono w tabeli poniżej. Kalkulację wskaźnika z art. 243 przeprowadzono w oparciu o zapisy ustawy z dnia 8 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2024 poz. 1756).

Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po III kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2026	0,91%	11,62%	TAK	11,84%	TAK
2027	2,49%	9,58%	TAK	9,80%	TAK
2028	3,37%	8,89%	TAK	9,10%	TAK
2029	2,92%	7,95%	TAK	8,16%	TAK
2030	3,41%	6,42%	TAK	6,64%	TAK
2031	2,85%	6,79%	TAK	7,00%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Bądkowo spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2025 r. jak i w oparciu o kolumnę „2025 przewidywane wykonanie”.

Informacje dodatkowe

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym:

- finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (kolumna od 9.1 do 9.4.1.1);
- informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11)

stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.